

การเชือดสัตว์ตามบัญญัติศาสนาอิสลาม

เรียบเรียงโดย อับดุลเลาะ วารีย์ศรี

สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์

หลักเกณฑ์การเชือดสัตว์ตามบัญญัติศาสนาอิสลาม

1. สัตว์ที่นำมาเชือด
 - 1.1. ต้องเป็นสัตว์ที่ศาสนาอิสลามอนุมัติให้ให้เชือดและมุสลิมบริโภคได้ตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลามเมื่อผ่านการเชือดแล้ว
 - 1.2. การล่าเลี้ยงสัตว์ที่จะนำมาเชือด ต้องไม่ปะปนกับสัตว์ที่ต้องห้ามตามบทบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม
 - 1.3. สัตว์ต้องไม่ได้รับการทรมานหรือทารุณสัตว์ ก่อน ขณะที่เชือด และหลังการเชือด
 - 1.4. สัตว์จะต้องตายเพราะเชือดเท่านั้น และผู้เชือดต้องปล่อยสัตว์นั้นให้ตายสนิทเอง ก่อนนำไปดำเนินการอย่างอื่น
2. ผู้ทำหน้าที่เชือดสัตว์ มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้
 - 2.1. ผู้เชือดสัตว์ต้องเป็นมุสลิม ที่มีสุขภาพจิตสมบูรณ์ มีความรู้ความเข้าใจในวิธีการเชือดสัตว์ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม
 - 2.2. ผู้เชือดสัตว์ต้องไม่เป็นโรคติดต่อที่สังคมรังเกียจ
 - 2.3. ผู้เชือดสัตว์ต้องใช้อุปกรณ์ที่มีคมทั้งนี้ต้องไม่ใช่วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ทำจากกระดูก ฟัน และเล็บ ทำการเชือดสัตว์ และมีการทำความสะอาดด้วยน้ำไหลผ่านในระหว่างการเชือดอย่างเพียงพอ
3. ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการเชือดสัตว์
 - 3.1. การเชือดสัตว์ตามบัญญัติศาสนาจะสมบูรณ์ด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่งดังต่อไปนี้
 - 3.1.1. อัซซัซบี : คือการตัดเส้นทั้งสี่เส้นที่ล่าคอให้ขาดโดยสมบูรณ์ ได้แก่
ฮุลกุม : หลอดลม หรือ หลอดคอ
มะรื่อ : หลอดอาหาร
วัตฎยาน : เส้นเลือดทั้งสองเส้นที่อยู่ข้างล่าคอ
ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดตามบัญญัติศาสนาอิสลาม ในการเชือดแพะ แกะ โค กระบือ และสัตว์ปีกต่าง ๆ และยินยอมให้นำวิธีนี้ไปใช้กับสัตว์อื่นได้อีกด้วย
 - 3.1.2. อันนะฮ์ร์ : คือการแทงที่หลุมโคนคอ (คว้านเส้นต่างๆ ให้ขาด) เป็นวิธีที่ยอดเยียมในการเชือดอูฐและสัตว์ที่มีลักษณะคอยาว เช่น อูฐ และอนุญาตให้เชือดโคด้วยวิธีนี้เช่นกัน
 - 3.1.3. อัลอักร์ : คือการทำให้สัตว์ที่ไม่สามารถเชือดสัตว์นั้นได้ตามปกติ โดยการทำให้เกิดบาดแผลที่ส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกายสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นสัตว์ที่เปรี้ยวที่อนุญาตให้ล่า หรือ สัตว์บ้านที่กลายเป็นสัตว์ที่เปรี้ยว ถ้าหากผู้ล่าได้สัตว์นั้นมาขณะที่ยังมีชีวิตอยู่เจ้าของสัตว์นั้น จำเป็นต้องเชือดสัตว์ตัวนั้นด้วยวิธี ซัซบี หรือ นะฮ์ร์ แล้วแต่กรณี

- 3.2. เงื่อนไขของการเชือดสัตว์ที่มีผลใช้ได้ ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม มีดังต่อไปนี้
- 3.2.1. ผู้เชือดต้องเป็นมุสลิมที่บรรลุนิติภาวะ หรืออยู่ในวัยที่แยกแยะได้ (มุมัยยิซ) หรือสัตว์ที่เชือดโดยชาวคัมภีร์ที่เชือดสัตว์ตามวิธีการของบทบัญญัติศาสนาอิสลาม อนุมัติให้มุสลิมบริโภคได้
- 3.2.2. การเชือดสัตว์ต้องใช้วัสดุหรืออุปกรณ์มีคมที่สามารถตัด และทำให้ขาดได้ด้วยคมของวัสดุหรืออุปกรณ์นั้น อาจเป็นโลหะหรือวัตถุอย่างอื่นที่ทำให้เลือดไหลได้ ทั้งนี้ต้องไม่ใช่วัสดุหรืออุปกรณ์ที่ทำจากกระดูก ฟัน และเล็บ ซึ่งไม่อนุญาตให้มุสลิมบริโภคได้ รวมถึงสัตว์และซากของสัตว์ที่ตายเอง และการตายของสัตว์ในลักษณะอื่นๆดังต่อไปนี้ เช่น
- “สัตว์ที่ถูกรัดคอตาย” โดยการกระทำของสัตว์เองหรือโดยการกระทำของผู้อื่น
 - “สัตว์ที่ถูกตีตาย” คือสัตว์ที่ตายด้วยการถูกทุบตีด้วยของหนัก
 - “สัตว์ที่ตายเพราะตกจากที่สูง” หรือตกลงไปในหลุมบ่อ
 - “สัตว์ที่ถูกขวิดตาย” และ “สัตว์ที่ถูกสัตว์ป่ากัดตาย” ซึ่งไม่ใช่เป็นสัตว์ที่ฝึกไว้สำหรับล่าสัตว์โดยใช้ ปืนลม ธนู สัตว์เลี้ยงที่ถูกฝึกไว้โดยเฉพาะที่ส่งออกไป ถ้าหากว่าสัตว์ที่ถูกล่าดังกล่าวนั้นยังคงมีชีวิตที่มั่นคงอยู่และเจ้าของสัตว์นั้นได้เชือดสัตว์ตัวที่ถูกล่า นั้นได้ทัน ก็อนุญาตให้รับประทานได้
- 3.2.3. ผู้เชือดสัตว์ต้องกล่าวนามของอัลเลาะห์ ชูบฮานะฮฺฮฺวะตาอาลา ขณะเริ่มเชือดสัตว์
- การใช้เครื่องบันทึกเสียงเปิดเสียงการกล่าวนามของอัลเลาะห์ ในการเชือดสัตว์ ถือว่าใช้ไม่ได้** แต่หากผู้เชือดลืมนามของอัลเลาะห์ ตาอาลา สัตว์ที่เขาเชือดนั้น ถือว่าอนุญาตให้มุสลิมสามารถบริโภคได้
- 3.3. การเชือดสัตว์มีข้อกำหนดหลายประการ ที่ศาสนาเตือนให้ผู้เชือดสัตว์พึงรำลึกอยู่เสมอว่าต้องให้ความเมตตาต่อสัตว์ที่จะเชือด ทั้งก่อนเชือด ขณะเชือด และภายหลังจากเชือดแล้ว เช่น จะต้องไม่ลบล้มต่อหน้าสัตว์ที่จะเชือด ไม่เชือดสัตว์ต่อหน้าสัตว์ตัวอื่น ไม่เชือดสัตว์ด้วยมีดที่ไม่มีความคม ไม่ทำการทารุณต่อสัตว์ที่จะเชือด ไม่ตัดส่วนหนึ่งของตัวของสัตว์ที่จะเชือด ไม่ถลกหนัง ถอนขนสัตว์ในขณะที่สัตว์นั้นยังมีชีวิตอยู่และยังไม่ตายสนิท ไม่จุ่มสัตว์ในน้ำร้อน นอกจากนั้นใจว่าสัตว์นั้นตายสนิทแล้ว เท่านั้น
- 3.4. สัตว์ที่จะเชือดต้องไม่เป็นโรคติดต่อ และไม่มีสิ่งที่จะทำให้เนื้อสัตว์เปลี่ยนแปลงถึงขั้นเป็นอันตรายแก่ผู้บริโภค และจะต้องมีความมั่นใจว่าเนื้อสัตว์นั้นปลอดภัยต่อผู้บริโภค
- 3.5. อุปกรณ์การเชือดสัตว์ ต้องเป็นมีดหรือของมีคมที่สามารถตัดหรือทำให้หลุดลวมหลุดอาหาร เส้นเลือดแดงใหญ่และเส้นเลือดดำใหญ่บริเวณสองข้างของลำคอ ขาดได้ด้วย ความคมของมีดหรือวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้เชือด อาจเป็นโลหะหรือวัสดุอย่างอื่นที่สามารถตัดขาด ทำให้เลือดไหลได้ ทั้งนี้วัสดุที่ใช้เชือดสัตว์ต้องไม่ใช่วัสดุที่ทำจากกระดูก ฟัน และเล็บ สำหรับประเทศไทย คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทยไม่อนุญาตให้ทำการเชือดสัตว์ด้วยเครื่องกล เว้นแต่กรณีจำเป็น การกระทำดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย

อนึ่ง สัตว์น้ำ ศาสนาอิสลามอนุมัติให้มุสลิมสามารถบริโภคได้โดยไม่ต้องเชือด แต่ต้องเป็นสัตว์น้ำที่ไม่มีพิษ และต้องไม่มีคุณลักษณะคล้ายหรือเหมือนกับสัตว์ต้องห้ามสำหรับมุสลิม

4. การทำให้สัตว์สลบก่อนทำการเชือด

การทำให้สัตว์สลบ ไม่แนะนำทำให้สัตว์สลบหรือหมดสติก่อนการเชือด (Stunning) เว้นแต่กรณี
ที่จำเป็น การกระทำดังกล่าวต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้บทบัญญัติศาสนาอิสลาม หากมีขั้นตอนการทำให้สลบ
(Stunning) ในระหว่างการเชือดสัตว์ ผลที่ได้สัตว์ต้องหมดสติเพียงชั่วคราว รูปแบบการทำให้สลบนั้นต้องไม่
ใช้วิธีการแทงหรือทุบตีทำให้อวัยวะของสัตว์เป็นแผลถาวร พิการ หรือมีแนวโน้มทำให้สัตว์เสียชีวิต และ
สูญเสียลักษณะที่เป็นปกติของสัตว์ไป การทำให้สลบสำหรับโรงงานเชือดสัตว์ปีกด้วยกระแสไฟฟ้า
(Electric Stunning) อนุญาตให้ใช้ได้เฉพาะ Water bath Stunner ที่มีการให้กระแสไฟฟ้าผ่านที่หัวสัตว์
เท่านั้น

4.1. หลักเดิมในการเชือดตามบัญญัติศาสนานั้น เป็นการเชือดสัตว์โดยไม่ต้องทำให้สัตว์สลบก่อน
เพราะการเชือดสัตว์ตามที่ศาสนาอิสลามกำหนดนั้นนั้นมีเงื่อนไขและระเบียบที่ดีเยี่ยมอยู่แล้ว
ในการเชือดสัตว์ ผู้เชือดสัตว์ต้องให้ความเมตตาแก่สัตว์ที่จะเชือด และทำให้สัตว์ทรมานน้อยที่สุด
โดยหลักการพื้นฐานของการเชือดสัตว์ต้องได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ตามศาสนบัญญัติ
อิสลาม โดยคำนึงถึงความมีเมตตาต่อสัตว์ สวัสดิภาพของสัตว์ สุขภาพและความปลอดภัยของผู้บริโภค
เนื้อสัตว์

4.2. พร้อมรักษาหลักการในข้อ 4.1 สัตว์ที่ถูกเชือดหลังจากถูกทำให้สลบแล้ว ถือว่าเป็นการ
เชือดสัตว์ที่ถูกต้องตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม อนุญาตให้รับประทานได้ เมื่อประกอบกับ
หลักเกณฑ์ทางวิชาการและทางเทคนิคที่สมบูรณ์ ตลอดจนต้องมีการทดสอบการมีชีวิตอยู่ของสัตว์
ซึ่งต้องมีการกำกับดูแลโดยผู้ชำนาญการ และต้องมั่นใจว่าสัตว์ตัวนั้นยังมีชีวิตอยู่ก่อนทำการเชือด การใช้
กระแสไฟฟ้าด้วยแรงดัน ความถี่ของกระแสไฟและเวลาที่ใช้ ต้องเหมาะสมกับสัตว์แต่ละประเภท
ชนิด ขนาด อายุและน้ำหนักที่เหมาะสม

5. วิธีการทำให้สัตว์สลบ

ในการเชือดสัตว์ฮาลาลไม่แนะนำทำให้สัตว์สลบ หรือหมดสติก่อนการเชือดเว้นแต่กรณีที่มีความ
จำเป็นเท่านั้น การกระทำดังกล่าวต้องเป็นไปตามข้อกำหนดไว้ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลาม และไม่อนุญาต
ทำให้สัตว์สลบหรือหมดสติก่อนการเชือดด้วยการใช้แก๊สซึม หรือใช้ปืนยิงทำให้สัตว์สลบประเภทต่างๆ ซึ่งอาจ
เป็นสาเหตุทำให้สัตว์ดังกล่าวตายก่อนทำการเชือด และได้รับบาดเจ็บอย่างถาวร เช่น ทำให้สัตว์กระโหลกแตก
ร้าว ทะลุ และเกิดบาดแผลด้วยวิธีการต่าง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุทำให้สัตว์นั้นทรมานและตายก่อนเชือดสัตว์ตัวนั้น
ถือว่าการกระทำนั้นเป็นการต้องห้าม (ฮะรอม) ตามบทบัญญัติศาสนาอิสลามแต่อนุโลมให้ใช้กระแสไฟฟ้า
ในการทำให้สัตว์สลบได้ แต่ต้องอยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ทางวิชาการและทางเทคนิค ตลอดจนต้องมีการทดสอบ
การมีชีวิตอยู่ของสัตว์ การใช้กระแสไฟฟ้าด้วยแรงดัน ความถี่ของกระแสไฟและเวลาที่ใช้ ต้องเหมาะสมกับ
สัตว์แต่ละประเภท ชนิดขนาด อายุและน้ำหนักที่เหมาะสม ซึ่งต้องมีการกำกับดูแลโดยผู้ชำนาญการเฉพาะ
และต้องมั่นใจว่าสัตว์ตัวนั้นยังมีชีวิตอยู่ก่อนทำการเชือดเท่านั้น เช่น การทดสอบการมีชีวิตอยู่ของสัตว์ปีก
หลังจากการทำให้สัตว์สลบด้วยกระแสไฟฟ้า ควรทำการปลดไก่หรือเปิดจากราวแขวน จำนวน 5 ตัว มวาง
กับพื้น โดยวางให้ตัวสัตว์นอนอยู่ในท่านอนปกติ และให้สังเกตว่าสัตว์ทั้งหมดแสดงการมีชีวิตภายในเวลา
5 นาทีหรือไม่ หากสัตว์เหล่านั้นแสดงอาการการกลับมามีชีวิตและเป็นที่ยืนยันของผู้เชือดว่าสัตว์นั้นกลับมา
มีชีวิตเหมือนเดิม ถือว่าสัตว์ตัวนั้นไม่ตายจากการทำให้สลบ

6. วิธีการเชือด

- 6.1. ผู้เชือดสัตว์ต้องมั่นใจว่าสัตว์ที่จะทำการเชือดยังมีชีวิตที่สมบูรณ์ก่อนทำการเชือด
- 6.2. ผู้เชือดสัตว์ควรผินหน้าไปทางกิบลัต (นครมักกะฮ์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย)
- 6.3. ให้ผู้เชือดสัตว์กล่าวนามของอัลลอฮ์ ซุบฮานะฮูวะตาอาลา เมื่อเริ่มเชือด (บิสมิลลาฮ์) ผู้เชือดสัตว์ต้องเชือดสัตว์โดยให้มีดหรือของคมมีดตัดผ่านด้านหน้าของลำคอ ตัดผ่านหลอดลม หลอดอาหาร เส้นเลือดแดงใหญ่และเส้นเลือดดำใหญ่บริเวณสองข้างของลำคอของสัตว์ขาดจากกันโดยสมบูรณ์ด้วยความรวดเร็ว
- 6.4. การเชือดสัตว์ ควรเชือดสัตว์โดยต่อเนื่องในคราวเดียวกัน
- 6.5. ไม่อนุญาตให้เชือดสัตว์โดยการตัดคอสัตว์ให้ขาดจากกัน
- 6.6. สัตว์ต้องตายจากการเชือดโดยสมบูรณ์แล้วเท่านั้นและต้องปล่อยสัตว์นั้นให้ตายสนิทเอง ก่อนนำสัตว์นั้นไปดำเนินการอย่างอื่น เช่น การลวกขน การแล่หนัง

7. การเก็บรักษา การขนส่ง และการนำออกจำหน่าย

- . การเก็บรักษา การขนส่ง และการนำออกจำหน่าย ต้องไม่ปะปนกับสิ่งต้องห้ามตามบัญญัติแห่งศาสนาอิสลาม เช่น รถขนส่งเนื้อสัตว์ ห้องเย็น ตู้เย็น ตู้แช่ การวางจำหน่ายสินค้า

หมายเหตุ

ฮาลาล (Halal) หมายถึง สิ่งของหรือการกระทำใดๆซึ่งได้รับอนุญาตตามบทบัญญัติอิสลาม

ฮารอม (Haram) หมายถึง สิ่งของหรือการกระทำใดๆซึ่งได้รับห้ามตามบทบัญญัติอิสลาม

มัชบูฮ.(Mushbooh) หรือ ซุบฮัท (Syubahaat) หมายถึง สิ่งที่น่าเคลือบแคลง สิ่งที่ต้องสงสัย ที่มุสลิมควรหลีกเลี่ยง

ตอยยิบ (Toyyeb) หมายถึง ดี มีคุณค่า ปราศจากอันตราย ปลอดภัย

ฮาลาล

บริโภคได้

????? ซุบฮัท ???????

มุสลิมควรหลีกเลี่ยง การบริโภค

ฮารอม

ต้องห้าม